

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 d

Onor. Asociațiunea pentru literatura
română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Abonamentul:
pentru parohii cl. I Lei 7000.— cl. II Lei 5000.—
cl. III Lei 3000.— Particulari Lei 7000.— Autorități
și străinătate Lei 15.000.— De sprîjin Lei 20.000.—

Articole și corespondențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu
strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate
nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 20 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRĂȚIEI ziarului Tele-
graful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Reforma agrară

Guvernul dlui Dr. Petre Groza și-a ținut promisiunea și la scurtă vreme după constituirea sa a venit cu legea reformei agrare. Este a doua realizare de mare importanță alături de extinderea suveranității Statului român în Ardealul de Nord. Prin această lege s'a săvârșit un act de dreptate pentru o parte din țărănimea noastră, care era lipsită de lotul ei de pământ, deși îl muncea din generație în generație. Prin ea se nivelează prea marile inegalități în repartizarea pământului. O mare parte din țărănimea noastră, rămasă în urmă, în starea de sărăcie, care e pedecă oricărui progres biologic și social, primește posibilitatea de-a se ridica la un nivel de viață mai omenească. Prin aceasta pătura țărănească a Țării noastre se întărește în general.

Cum s'a remarcat în cuvântările rostite din acest prilej, țărănimea română rămăsese în urmă față de țărănimea țărilor europene. Sărăcia, exploatarea ei de către cei cu prea mult pământ, o ținea într-o stare de subnutriție, într-o nepăsare față de dirijarea și organizarea mai sistematică a gospodăriei sale.

Marele neajuns, marea slăbiciune a Țării noastre, vedeam cu toții că se află în starea jalnică în care se găsește o parte din țărănimea noastră și toate soluțiile cari se încercau nu duceau la nici un rezultat serios. În vreme ce orașele își asimilau toate bunurile civilizației, în vreme ce o mică pătură socială își îngăduia toate rafinamentele și imbuirile, o bună parte din țărănime era lipsită de cele mai elementare condiții ale vieții umane, ceea ce-i slăbea din zi în zi indicele vital și pune în primejdie însuși viitorul neamului.

Prin reforma agrară i se dă acum un însemnat ajutor țărânilor noastre pentru a învinge starea de înapoiere în care se afla. Dacă grija Statului va rămâne aplecată și mai departe asupra ei, creîndu-i și alte condiții de dezvoltare, legea actuală va însemna începutul transformării stărilor descrise, începutul formării unei țărâni progresate, solide, sănătoase și conștiente.

Icoana acestei țărâni au mângăiat-o în cugetul lor și înfăptuirii actuali ai reformei agrare. În art. 1. al legii, precizându-se scopul ei, se spune că în viitor «agricultura României se va sprijini pe gospodării puternice, sănătoase și productive». Iar în expunerea de motive se arată că prin această lege: «se va ridica și consolida gospodăria țărănească, se vor îmbunătăți condițiile de viață tocmai pentru categoriile cele mai lipsite din rândul țărânilor».

Formarea acestei țărâni, legiuitorii o înțeleg însă prin întărirea proprietății individuale. De aceea se accentuează neconținut că această lege urmărește întărirea proprietății individuale. Dl prim-ministru Dr. Petre Groza declară: „această reformă întă-

rește și mai mult proprietatea individuală a plugărimii mici și mijlocii, deci întărește însăși Țara și poporul român prin intensificarea producției». Iar Raportul dlui ministru al Agriculturii și domeniilor, al țărânului Romulus Zăroni, consideră ridicarea gospodăriei țărănești și îmbunătățirea condițiilor de viață ale țărânilor ca o urmare «a trecerii pământului în proprietatea individuală a țărânilor».

De fapt, țărâni ce se împroprietăresc acum, primind un pământ pe care îl munceau până acum ca pe un pământ străin, își găsesc o stăpânire a setei lor îndelungate după proprietate și prin aceasta se lipesc cu toată dragostea și hărnicia de pământul ce știu acum că e al lor. Din tată în fiu unii din ei se mistuiau în așteptarea vremii când vor putea zice și ei că au pământul lor, că sunt liberi și nu slugi ale altora. Reforma aceasta stăpânire de fapt setea de proprietate și întărește sentimentul de-a stăpâni în libertate pământul necesar existenței. Ea întărește și sentimentul de independență și prin urmare de demnitate. Omul se știe că nu mai atâră cu ziua de mâne de bunul plac al moșierului, ci exclusiv de voia lui Dumnezeu și de hărnicia lui.

Aceasta are ca urmare o adâncire a sentimentului de răspundere față de existența familiei sale și a popoului său, căci acum știe că numai poate pune vina pe moșier, dacă el și semenii săi nu au pâine îndestulătoare.

Libertate, demnitate, răspundere, stimulul la hărnicie, la chibzuială, la născocire de metode bune în organizarea gospodăriei, iată tot atâția factori sufletești de natură să ridice și capacitatea de producție, dar și nivelul de om al țărânului nostru.

O reformă serioasă are totdeauna efecte mai mari și mai îndelungate decât cele scontate în mod precis la data înfăptuirii ei. Așa vor fi și efectele acestei reforme.

Dumnezeu să îndrumeze pe căi bune aceste îndelungate efecte, ca din această lege să răsără numai bine pentru scumpa noastră Țară, așa cum au dorit legiuitorii.

Dar nu putem încheia acest articol fără să nu remarcăm respectuos atenție pe care acest guvern a manifestat-o față de Biserică, excepând dela expropriere mult-puținele ei terenuri, care servesc unei utilități publice. Am simțit în această măsură sufletul de fiu devotat Bisericii al dlui prim-ministru Dr. Petre Groza și semnul că acest guvern ține să fie un guvern al popoului, al unui popor creștin până în inima lui.

D. S.

Răspândiți cu drag

Telegraful Român
Organul lui Șaguna din 1853

TELEGRAMA:

Domnului Dr. Petru Groza

Președintele Consiliului de Miniștri

București

Decretul-lege pentru reforma agrară a umplut de nespusă bucurie sufletul hărniciei noastre țărâni care se vede stăpână pe pământul pe care l-a lucrat în sudoarea feții sale.

După intrarea în Ardealul de Nord reforma agrară vine ca a doua realizare fundamentală a Guvernului ce prezidați și pentru care țara Vă este profund mulțumitoare.

Biserica strămoșască a simțit îndeosebi ocrotirea fiului ei bun care în vremuri grele i-a apărat drepturile și astăzi îi prețuiește vrednicile.

Odată cu binecuvântările Bisericii, ca păstor al ei în Ardeal rog primiți mulțumirile clerului și popoului și ale mele personal.

† Nicolae

Mitropolitul Ardealului

„Zidul despărțitor”

E ciudat: să te rogi Domnului »să scufunde zidul despărțitor«, dar tu în loc să colaborezi faptic pentru rugăciunea să devină realitate, pui proptele zidului ca să nu se surpe și încă mai zidești pietre noi într'ansul ca să se înalțe și mai mult. Aceasta e atitudinea d. Dumitru Neda în articolul răspuns din »Unirea« (Nr. 19 din 3 Martie 1945). Pe lângă că nu reușește să respingă temeinic și documentat, nici una din afirmațiile ce le-am făcut în articolul »Visuri și realități« (Telegraful român Nr. 7 din 11 II 1945) se folosește de afirmații false, cari dovedesc sau o vădită recredință sau o necunoaștere a istoriei, din care a prins doar anecdotele bune de înveselit comesenii, dar nu de a fi argumente serioase într'o problemă așa de importantă ca aceasta.

Că românii erau »păgâni« cari habar n'aveau de credința creștină, nu știau nici »numărul persoanelor Dumnezeirii« și nici să-și facă semnul crucii și că »din această mizerie uumai Biserica unită« ne-a scos, e o poveste pe care d. Dumitru Neda o crede bucuroasă și o spune și altora — cine o vrea să-l creadă. Bietul popor român ce fel de fii credincioși are, că îl încarcă cu tot felul de păcate, îl face păgân și prost, numai ca să ridice în slavă »binefacerile« papistașismului! Adevărul, istoric însă e cu totul altul. De sigur nu vor fi fost românii diplomați ai școlilor din Roma, nici nu vor fi știut multă teologie savantă (nu din pricina Ortodoxiei, ci din pricina stării lor social-politice de iobagi), dar legea din străbuni era însăși sufletul lor, pâinea cea de toate zilele, care le domina și le sprijinea toată viața și toată concepția lor despre lume și viață. Au nu cumva crede d. D. Neda că folclorul în care se oglindește așa de clar duhul ortodox ce a format sufletul românesc este o creație a »uniții«? Conștienți de valoarea legii

din străbuni, românii ardeleni — atât ceice sau unit cât și ceice n'au voit să audă de uniție — n'au voit în ruptul capului să admită nici o schimbare a credinței și rânduelilor ei. »Și așa ne unim a cum toată legea noastră, slujba Bisericii, leturghia și posturile să stea pe loc, însă de n'ar sta pe loc acele, nici aceste peceti să n'aibă nici o țară asupra noastră« au precizat mitropolitul Atanasie și protopopii cari au semnat manifestul unirii. Așadar sub »unire« ei înțelegeau ca românii să rămâie în legea cea veche fără nici o schimbare și în schimbul »privilegiilor« promise de împărat să intre în legătură cu Roma, menținându-și însă autonomia.

Dacă românii ar fi fost »păgâni« — cum povestește d. D. Neda — ar însemna că tot păgâni au rămas și mai departe, doar că au declarat că se »unesc cu Biserica Romei«: Fondul a rămas același. Cu toate acestea noi nu susținem că uniții sunt păgâni. Dimpotrivă credem că acest fond pe care ortodocșii l-au păstrat nealterat, iar uniții îl au și astăzi — deși e în contradicție cu ultramontanismul anumitor teologi uniți — constituie elementul de unitate spirituală a neamului românesc. Uniții însăși trăesc din acest fond »păgân«, nu din »luminile« uniției. El este suficient de puternic spre a-și impune — mai de vreme sau mai târziu — și forma adecvată, prin înlăturarea formelor streine cari caută să desbina neamul. Fondul acesta e ortodox: forma lui de manifestare va fi tot ortodoxă, cu toate eforturile disperate ale anumitor reprezentanți ai minorității uniute.

Cât despre școală — să-mi fie îngăduit să amintesc că ctitorul învățământului românesc este ortodoxul Gheorghe Lazăr și că două sinoade de ale bisericii uniute — unul în 1728, altul în 1732 — au trebuit să ia poziția »ca de aci înainte nici un unit să nu mai cuteze nicidecum a-și tri-

mite copii la școalele șismaticilor și ereticilor; cei ce se vor dovedi că nu au ținut seamă de această opreliște, să fie pedepsiți cu 24 florini dacă sunt protopopi și preoți, pe mireni cu 12 florini» (D. I. Lupaș Contribuțiuni documentare la istoria satelor transilvane Sibiu 1944 pg. 31). În 1747 Maria Terezia se supără că »nu numai părinții mireni, ci și preoții uniți își trimit copiii la învățătură în școli necatolice«. (p. 32). Iată »analfabetismul« din care ne-a scos uniția! Mai mult: la intervenția episcopilor blăjeni au fost distruse de tunurile austriace toate mănăstirile ortodoxe din Ardeal, care adăposteau școale în cari fiii poporului învățau să scrie, să citească, să-și cunoască și iubească legea din străbuni. Iată serviciul pe care l-a adus uniția învățământului popular românesc! După ce distrugi în felul acesta școlile »șismatice« românești, vii și acuți de ignoranță și analfabetism pe românii ortodocși: iată o metodă care nu onorează pe nici un om cinstit, necum un teolog dela Roma!

De altfel cu toată prigoana la care au fost supuși, nici preoțimea, nici poporul rămas ortodox nu sunt mai prejos decât preoțimea și poporul peste care s'au revărsat »binefacerile« uniției. Fără burse în institutele catolice maghiare și la Roma, ci din vitalitatea lăuntrică a credinței ortodoxe și a poporului român împotriva tuturor vitregiilor sortii, au răsărit și școlile confesionale și institutele teologice ortodoxe, care stau cel puțin la nivelul institutelor similare uniaste. De aceea n'avem cui să-i mulțumim pentru »darurile spirituale și materiale«, decât numai lui Hristos și poporului român. Noi nu ne slăgărim în fața nimănui pentru niște burse la Roma sau altundeva, căci ne tragem puterea și demnitatea din sevele de viață și creație ale acestui neam. Doar are poporul român atâta putere ca să-și trimită fiii la studii în străinătate pe propriile lui spese, fără să aibă lipsă să cerșească nici un ajutor care în schimbul burselor date i-ar pune un jug strein peste sufletul lui.

Dar cu acestea n'am epuizat și-riul anecdotelor nediste. Mai sunt vre-o câteva tot atât de lipsite de temeiu istoric și de neconfirmate. De altfel d. Dumitru Neda nu e original: e o placă de patefon pe care o repetă din generație în generație luminații teologi uniști dela Roma în hazul celor ce vor să-i creadă. Dar cu astfel de colecții cu anecdote nu pot convinge nici un spirit obiectiv și deplin informat. Că adică Visarion călugărul care a risipit »înșelăciunea« unirii, confuzia intenționată menținută de iezuiți spre a păcăli pe români că prin »unire« ei nu și-au schimbat legea, și care și-a stins zilele în temnițele Tirolului din mila împărăției care »nu voia să unească pe români cu sila« (!), că adică acest călugăr ar fi fost »cu panglici la pălărie și cu opinci de mătasă«; că Sofronie dela Cioara care a dus la biruință Ortodoxia ardelenască avea »chipul feții ca fundul ceanului« și s'a »săvârșit din viață prin ștreang« în Muntenia ca »vâtaf de haiduci« sunt tot atâtea calomnii, pe care le-a isvodit ura papistașă neputincioasă în fața valului popular pe cari acești umili slujitori ai Ortodoxiei l-au ridicat spre a-i discredita în fața poporului și a istoriei.

Poporul însă și-a exprimat părerea în atașamentul neprecupețit cu care a urmat pe reprezentanții legii lui strămoșești, atunci când vlădicii și preoții uniști îl prigoneau cu ajutor strein. »Și iarăși ne rugăm Români din toată Transilvania, mari și mici, pentru un popă, anume Sofronie, ca Milostirea și Excelența Voastră să fie grațios, pentru a-l confirma print-o rezoluție, ca să poată merge prin

toată țara noastră și să învețe pe popii noștri neuniți de legea grecească, până ce ne va trimite preîndurătoarea regină un episcop. Căci noi toată țara ne întrepunem pentru el și putem da mărturie, deși dregătorii și popii uniți îl învinuesc, că s'a ridicat cu ostăși, ca să tulbure pacea țării. Dar nimic din toate acestea nu-i adevărat, ci numai noi Românii am stat strajă lângă el, deoarece dregătorii l-au pândit ca să-l prindă, iar protopopii uniți să-l împuște, cum au și împușcat la Pogăceaua pe câțiva pentru credința lor, ceea ce întrebând și cercetând Excelența Voastră desigur că va confirma... Căci popa cu numele Sofronie nu disprețuește nici nu batjocorește sfânta unire și nici noi țara toată nu disprețuim și nu batjocorim sfânta unire, ci numai să o țină cine vrea. Toți Românii din Transilvania ne rugăm cu toții să nu fim aduși cu forța la acest lucru, căci nu mai putem rămănea uniți. Iar pentru învățătorul Sofronie ne rugăm toți Românii din Ardeal, mai bine murim și părăsim țara, decât să suferim el prigonire, căci noi l-am îndemnat și l-am înduplecat, după porunca preagrațioasei crăiese, să ne învețe legea noastră neunită«. Aceasta e părerea poporului despre Sofronie: aceasta e și părerea istoriei. (cf. Dr. Silviu Dragomir Ist. descr. rel. a Rom. ardeleni în sec. XVIII vol. II p. 225 sq). Bărfele josnice n'au putut șterge adevărul din cartea istoriei, în care Sofronie rămâne înscris ca un conducător necontestat al turmei ortodoxe din Ardeal, văduvită de Mitropolie și de conducători D. D. Neda în loc să se întemeieze pe isvoarele istoriei, repetă anecdotele cari au fost de mult aruncate la coș și nu prezintă nici o valoare documentară. Cu astfel de ponegriri ai luptătorilor ortodocși din sec. XVIII se înstăurează minciuna în locul adevărului, colomnia ia locul dreptății și »zidul despărțitor« se îngroașă.

În sfârșit, d. D. Neda susține că nu Blajul, nu »cucernicul P. P. Aron« s'a folosit de forța armată nemțească spre a consolida unirea și a prigoni pe Ardelenii ortodocși, ci Viena. Ba nici chiar Viena: a fost doar un exces de zel din partea trupelor și probabil a generalului Buccow, care a trecut la unire vreo 2-3 comune cu forța. Dacă și-ar fi dat osteneala să citească cele două volume ale prof. univ. Dr. Silviu Dragomir: Istoria desrobirii religioase a Românilor din Ardeal în sec. XVIII (Sibiu 1920 și 1930), cu anexele lor documentare, cred că n'ar mai fi susținut asemenea neadevăruri: fiecare pagină găsește — pe bază de documente serioase — despre samavolniciile armatei nemțești asupra poporului dreptcredincios, făcute din ordinul Vienei și la cererile repetate ale Episcopilor dela Blaj și ale protopopilor și popilor uniți. Eu nu voi repeta aici cazurile cuprinse în ambele volume: îi rog atât pe d. D. Neda, cât și pe orice intelectual uniat — dacă în 25 de ani n'au avut răgaz să le citească, să le răsfășie măcar acum spre a fi edificați și în această privință. Amintesc aici numai câteva date din recenta carte: »Contribuțiuni documentare la istoria satelor transilvane« (Sibiu 1944) a istoricului academicianul Dr. I. Lupaș. Episcopul uniat Ioan Pataki a pus stăpânire cu forța armată asupra bisericii brâncovenești din Făgăraș și s'a purtat așa de violent cu românii ortodocși, încât Viena însăși a trebuit să-i mai potolească zelul. Delegații ortodoxiei din Brașov care i-au cerut să înceteze cu prigoana, le-a răspuns Pataki »că de i-am umplea o casă cu galbeni, pace nu ne va da până la moarte, că așa este jurat papei«. În toamna anului 1728 sinodul uniat de sub presidenția iezuitului Adam Fitter, cere »intervenția puterii civile împotriva preotului Mailat din Șona, spre a-l împiedeca să mai lupte contra

unirii. La fel cerea să fie oprit Dosoftei, episcopul ortodox al Maramureșului a mai hirotoni preoți pentru satele Transilvaniei«. (p. 31) Chiar și Inochentie Micu Klein, la început, a cerut ca românii să fie siliți cu forța armată a se supune episcopului uniat. p. 32 și 46). De »Cucernicul P. P. Aron« nici nu mai vorbim: prin »colaborarea lui Petru Dobra cu Petru Aron și cu guvernatorul Haller s'au făcut atât de numeroase arestări și împilări ale preoților și țărănilor ortodocși din sudul Transilvaniei, încât la 1748 însăși crăiasa Maria Terezia socotea că e momentul să dispună conținerea prigonirilor escesive« (p. 55).

Amintim un singur caz spre exemplificare: Preotul Moise Măcenic din Sibiel. Acesta a fost trimis de săteni spre a fi hirotonit la București, pentru că ei nu voiau să primească pe popii uniți introduși cu forța în Biserică. P. P. Aron face însă arătare împotriva »preotului de peste gard« — cum numia el pe cei hirotoniți la București — și Măcenic fu arestat. După 17 luni de închisoare e eliberat cu condiția să renunțe la preoție. După câteva luni P. P. Aron trece în »vizitație canonică« și prin Sibiel, stă de vorbă cu M. Măcenic, îl îndeamnă să se întorcă la preoție, cu condiția să depună jurământul de credință față de episcopul uniat, M. Măcenic refuză. Rezultatul? — La cererea lui P. P. Aron, se trimite ordin de a fi arestat și din nou întemnițat. De astă dată însă M. Măcenic scapă cu fuga și se refugiază în Banat, care — pe atunci — nu ținea de Ardeal. De aici se prezintă împreună cu Oprea Miclăuș din Săliște — în audiență la împăratul pentru a-i înmăna jalba Românilor dreptcredincioși din Ardeal. »Prea milostiva« Viena la răspunde prin arestarea lui Oprea Miclăuș și a lui M. Măcenic și întemnițarea lor în temnițele dela Kufstein, unde li s'au stins zilele fără de urmă. (cf. I. Lupaș: Doi precursori ai lui Horia în audiență la curtea împărătească din Viena. București 1944 p. 21—26).

Așa de blând s'au purtat episcopii și popii uniști cu poporul încât Viena a mai trebuit să le mai tempeze zelul, iar poporul n'a avut de ce se plânge decât doar atât: »că nu mai putem răbda pedepsele ce ne vin dela popii cei uniști și dela domni țării că nu știm ce să mai facem... că toate temnițele s'au umplut de noi pentru legea noastră cea grecească (ortodoxă), că atâta ne-am prădat, cât nu știm cu ce să plătim porția împăratului de prada lor... ci ne rugăm... să faci milă înălțată crăiasă să ni se dea arhieru, pe legea grecească, să se oprească și popii cei uniști a ne mai prăda și a ne mai lega. Că în scaunul Sebeșului la Loman au luat biserica popii cei uniști împreună cu domni și au încuiat-o de stă pustie, după aceea au mers la Răchita și iară au încuiat biserica, apoi în Pianul de Sus iară au închis biserica de stă fără rugă și iară în Pianul de Jos iară au încuiat biserica și la Lanțrăm...« (Silviu Dragomir vol. I Anexa p. 163) »Și ne-au trmîs două cumpăni de nemți și ne chinuesc și ne căznesc.

Și de betejește un om duc nemții popii cei uniști de-l cuminecă și de moare un om iară-i duc nemții de-l îngroapă și pătimim de frica nemților și de-a popilor, și de naște vre-un prunc aleargă popii cu nemții de-l botează cu de-a sila. Și care om nu vrea să meargă cu popii cei uniști la biserică și trage întâi câte cincizeci bani, a doua oară câte un florin. (p. 88)

Mai poate susține cineva că Blajul — episcopii și popii lui — nu s'a folosit de »forța armată« ca să iee bisericile ortodoxe, să alunge preoții ortodocși și să chinuiescă poporul dreptcredincios? Istoria mărturisește

adevărul trist că Blajul a dat mâna cu streinii împotriva poporului, cum observă în celebra lui cuvântare din 1848 Simion Bărnuțiu. De altfel »statul papal« — din care face parte și Blajul — n'a pregetat niciodată să folosească mijloace violente (armata și politica) pentru prozelitismul catolic. Și astăzi se folosește — când poate — de mașinațiuni politice seculare ca să »mântuiască« cu sila pe »frații șismatici«, dar vremea acestor rămășițe medievale a apus. Credința trebuie să se impună prin evidența adevărului, și aceasta este de partea Ortodoxiei. nu a papismului.

Adevărul istoric — pe care teologii ultramontani nu le place să-l mărturisească — este:

1. Că unirea din 1700 a fost un act politic, prin care Viena și-a consolidat stăpânirea în Ardeal, iar mitropolitul și protopopii cari l-au iscălit credeau că în schimbul unei declarații formale de unire cu Roma — fără a primi nici cele patru puncte, ci »legea toată să stea pe loc«, se vor bucura de aceleași privilegii ca clerul catolic

2. Că declarația de unire a mitropolitului și protopopilor a fost considerată — în mod abuziv — ca declarație de unire a întregului popor. Când poporul și-a dat seama de duplicitatea conducătorilor lui, cari împăratului se jurau că-s uniți iar poporului se jurau că nu-s uniți și a cerut să i se dea un episcop ortodox și preoți ortodocși, că el nu vrea să asculte de episcopul și preoții uniți, nici nu vrea să audă de unire în ruptul capului, ci vrea să rămână în legea strămoșească, în »legea grecească« (ortodoxă), episcopii, protopopii și preoții uniți au apelat la forța armată, cu aprobarea curții dela Viena și au deschis astfel una din cele mai dramatice perioade din istoria Ardealului: secolul al XVIII-lea al mucenicilor pentru lege.

Pretextul prigoanei sălbatice era că românii odată ce s'au unit nu se mai pot lepăda de unire. La aceasta românii răspundeau: »noi nu am fost niciodată uniți, așa dar nici nu părăsim unirea ci rămănam numai în vechea noastră credință; căci oricât s'ar părea că am fi fost uniți, totuși aievea lucrul stă cu totul altfel, căci numai preoții noștri s'au arătat ca și cum ei ar fi uniți și au jurat de o parte că ei ar fi primit legea nemțească adevărată unirea, iar de altă parte față de noi se legau pe ce aveau mai scump și se jurau în tot chipul, că ei numai de silă s'au arătat față de domni, ca și cum ar fi uniți, dar aievea nu ar fi fost, ci ar fi rămas statornici în vechea credință și că jurământul pe care ei l-au făcut de silă, nu ar avea nici o tărie. Aceasta este acuma pricina de căpetenie, că noi pe astfel de înșelători nu vrem să-i mai suferim, nici să-i mai avem ca preoți ai noștri... Noi cerem așadar... încăodată sau episcop de legea noastră (care să ne sfințească preoții după pofta lui și căruia vrem să-i dăm cea mai deplină ascultare, ca să ne liniștim conștiința, care liniște n'o putem găsi la preoții cei de acum, nici la vicarul general — Aron — căci ei vorbesc în două feluri)... sau drum slobod ca să plecăm din țară. Dacă preoții uniți vor să spună acum, că poporul a fost vreodată unit, ar trebui să dovedească înaintea Măriei Sale că (om de om s'ar fi mărturisit unit, nu numai preoții) întreg poporul a fost întrunit și a primit cu vot obștească unirea. Dar așa ceva nu vor putea dovedi niciodată, căci numai popii s'au iscălit« (Depoziția lui Oprea Miclăuș, în I. Lupaș: Doi precursori... p. 13-14). Acesta este adevărul.

3. Că rezultatele unirii au fost mai mult rele decât bune: ea a desbinat poporul, a ridicat »zidul despărțitor« dintre frați, care rău nu poate

fi răscumpărat cu nici o binefacere cu care Roma ar fi blagoslovit pe blăjeni.

4. Că dintr'un act politic, teologii dela Roma — pe care îi muștră așa de amarnic Petru Maior — se silesc să facă un act de despărțire confesională și astfel să adâncească desunirea dintre români.

Adevărul acesta nu poate fi eludat prin anecdote. A trecut vremea falsurilor pseudo-isidoriene și a metodelor iezuite.

Conștiinți de adevărul și valoarea Ortodoxiei, conștiinți de unitatea fonoului spiritual românesc crescut — și în fracțiunea lui uniată — din duhul autentic al Ortodoxiei, ne rugăm Domnului ca «zidul despărțitor» ridicat prin vitregia vremurilor între frații ardeleni «să se scufunde», ca astfel să fim și formal iarăși una. Iară ceice reprezintă interesele «statului papal» și nu ale poporului român, născut și crescut în dreapta credință, să binevoiască a le reprezenta în altă parte, că neamul acesta n'are nevoie de astfel de «oameni învățați» în ale tulburării apelor și fabricării sofismelor.

Noi credem și mărturisim că neamul românesc trebuie să fie una, dar în Hristos, nu în Petru sau în papa. Că doară Biserica nu e trupul lui Petru sau al papei, ci este trupul lui Hristos și singurul ei cap este Hristos, nu altcineva.

N. G.

Nr. 2831/1945

AVIZ

Personalul bisericesc, care a subscris la Imprumutul Apărării Naționale din Mai 1944, va primi în luna Martie 1945 salariul mai redus cu 5°/₁₀ decât în luna Februarie 1945, din motivul, că în luna Mai 1944 nu i-s'au putut reținea cele 5°/₁₀ la Casa asigurărilor funcționarilor publici și cele 5°/₁₀ se vor reținea din salariul pe Martie 1945.

Personalul bisericesc va anunța de urgență la Oficiul Casei Arhidiecezane toate schimbările obvenite în familie cu privire la copiii minori, cari au dreptul și cari n'au dreptul la ajutorul de familie.

Sibiu, 28 Martie 1945

Consiliul Arhiepiscopesc

Frumusețe

(Sonet)

Și-mi zise Domnul: Eu sânt frumusețe,
„In Mine-l cald sălaş de primăveri;
„La Mine zorile sânt fără de seri,
„Și duhul infloresce 'n mil de fețe.

„Psaltirea negrăitei invieri
„Din glasul Meu se toarce cu mândrețe.
„La Mină arde patima 'n blândețe
„Și cântă desfătarea din dureri.

„Am tainice izvoare de culori
„Și șopot plin de dulce glăsuire;
„Cl eu revărs din vécinice comori,
„Peste aleși, puteri de plăsmuire
„Și-l fac să-Mi fie asemănători
„In duh, prin arzătoarea lor iubire”.

Zorica Lajcu

Un preot în fruntea Ministerului Cultelor

Noua concepție de guvernare a F. N. D.-ului nu s'a desmișit nici în cel privește Ministerul Cultelor. Pe seama miilor de preoți din întreaga țară a fost numit ca ministru unul din rândurile altarului; părintele Constantin Burducea din București. În cercșile preoțești din întreaga țară numirea P. C. Sale a fost primită cu multă simpatie.

Din prilejul instalării P. C. părinte Burducea la Ministerul Cultelor, a avut loc o impresioantă solemnitate, la care au luat parte membri guvernului în frunte cu Dl Dr. Petru Groza, președintele Consiliului de miniștri, I. P. S. Sa Patriarhul Nicodem și înalții slujbași ai Ministerului.

Luând cuvântul Dl Dr. Petru Groza a spus: Precum în fruntea Ministerului Agriculturii și Domeniilor, am pus un un pluger, așa în fruntea Ministerului Cultelor, am înțeles să fie așezat un preot, pentru ca interesele preoțimii și ale Bisericii peste tot să fie cât mai bine servite.

În răspuns, noul titular a declarat printre altele:

S'a spus de vrăjmașii poporului că Frontul Național Democrat e fără Dumnezeu. Cum ar putea fi fără Dumnezeu acest front, emanat din însuși sufletul poporului român cunoscut pentru religiozitatea lui? Cum ar putea fi anticreștine sau împotriva religiei tocmai partidele sincer democratice care-l alcătuiesc, când Frontul luptă pentru înfrățirea tuturor oamenilor, pentru aplicarea Evangheliei în viața neamului și pentru combaterea urei nedreptății și obscurantismului țigărității sociale!

Temelia prieteniei sovieto-române

Dintr'un prim-articol, apărut sub acest titlu în *Grăul Nou* dela 22 Martie 1945, publicăm următoarele:

Actul recent al integrării Transilvaniei de Nord în statul român, în afară de importanța lui națională pentru România, are și un alt rol: El aruncă o lumină clară asupra unei serii de probleme privind relațiile dintre Uniunea Sovietică și România, atât din trecut, cât și din prezent și din viitor. Uniunea Sovietică a redat României Ardealul de Nord. Iar acesta fusese tăiat de Nemți, alături de care a luptat apoi România împotriva Țării Sovietelor. Ce arată aceasta? Această confirmă odată în plus că Uniunea Sovietică n'a nutrit niciodată nici un fel de dușmănie față de poporul român, că Uniunea Sovietică rămânea pe aceeași poziție ce o caracterizează: loial-tate, respectul suveranității și a independenței, sprijinirea drepturilor popoarelor mici. De altfel atitudinea aceasta a Uniunii Sovietice s'a manifestat încă în perioada pronunțării arbitrajului dela Viena. Guvernul sovietic a luat chiar atunci atitudine împotriva arbitrajului dela Viena. Poporul sovietic vrea să așeze pacea la granițele sale pe temelia solidă a prieteniei reale. Pedepsind pe criminalii de război, Uniunea Sovietică ajută popoarele să-și implinească drepturile și interesele lor juste naționale. Pe această bază se așază și prietenia ce se încheagă azi între Uniunea Sovietică și România. Țara Sovietelor i-a redat Transilvania de Nord.

Acesta e primul rezultat al orientării României pe calea democrației, pe calea luptei pentru izbândă democrației împotriva fascismului. Prietenia care se cimentează azi în lupta împotriva dușmanului comun, nu înseamnă pentru România numai chezașia păstrării integrității și independenței sale; ea deschide asemenea perspective și pentru sprijinul pe care-l poate căpăta România în domeniul refacerii și dezvoltării ei economice.

Iată temeiurile reale și solide pe care se clădește azi prietenia sovieto-română.

Înștiințare

C. preoți sunt rugați să înțeleagă odată și să se conformeze, că:

1. Lucrăm cu personal redus
2. Poșta nu-i aranjată după protopopiate.

Deci să scrie, la comande de luminări, adresa întreagă și poșta și județul. Altfel comanda nu se vor mai executa.

Consiliul Arhiepiscopesc
Fabrica de lumânări

„Dați ascultare din inimă M. S. Regelui și guvernului cerut de voi”

— Indemnul adresat Țării de I. P. S. S. Nicodim, Patriarhul României —

Iubiții mei fii sufletești.

Cu ajutorul bunului Dumnezeu, părintele nostru al tuturor, ceartă între frați a încetat. La 6 Martie 1945, înțeleptul nostru Rege înțelegând suferința voastră, a pus la cârma Țării un guvern al poporului, care să facă rânduială în treburile publice și să întărească prin fapte legăturile de prietenie nefățarnică cu Marii Noștri Aliați.

Nădejțile noastre și ale Voastre ale tuturor nu au fost înșelate. Noul Guvern a luat în grija sa buna chivernisire a întregii țări și implinirea îndatoririlor cerute de convenția de armistițiu aceea care a scăpat țara dela pieire și i-a găsit un loc de cinste între popoarele iubitoare de pace și de dreptate. Ardealul de Nord, rupt din trupul țării prin dictatul dela Viena a fost realipit la Patria Mamă, mulțumită încrederii marilor noștri aliați, în frunte cu Uniunea Republicelor Socialiste Sovietice sora noastră întru ortodoxie, în făgăduința Guvernului poporului că va păstra liniștea și ordinea și va împiedica orice învrășbire păgubitoare între cetățenii țării.

Ca părintele vostru iubitor și pentru binele tuturor de grijă purtător, vă indemn deci să dați ascultare din inimă M. S. Regelui și Guvernului cerut de voi și ieșiți din mijlocul vostru, al tuturor.

Faceți să înceteze orice vrajbă și neînțelegere între voi. Nu vă mai dușmăniți pentru deosebire de neam sau de credință. Lăsați la o parte orice interese învrăjbitoare și orice ambiție deșartă. Porniți cu nădejde și hotărâre la lucru oriunde este nevoie, fie care unde l-a rânduit Dumnezeu. Impliniți poruncile conducătorilor voștri firești, spre binele tuturor, spre mulțumirea generoșilor noștri aliați și spre a bineplăcea lui Dumnezeu, care ne-a poruncit să ne iubim unii pe alții și să trăim ca frații.

Cerând binecuvântarea lui Dumnezeu asupra Regelui nostru iubit, asupra Guvernului, poporului și asupra tuturor fiilor acestei țări, rămân al vostru al tuturor de tot binele voitor.

NICODIM

Patriarhul României

POȘTA REDACȚIEI

Pr. I. I. în Bl. Pl. Citate multe din autori cunoscuți, și nici o talmăcire originală.

FOIȘOARA

CAPITOLUL III

Colaborarea laicilor în lupta antisectară

§. 9. Natura și cadrul dogmatic-canonic al misionarismului laic

[17]

de Preot Dr. Corneliu Sârbu

Pentru a putea răspunde riguros ortodox la întrebarea: În ce constă colaborarea laicilor în lupta antisectară?, trebuie să arătăm mai întâiu, care e natura și cadrul dogmatic-canonic al misionarismului laic în general? Căci fiind o latură sau un aspect al misionarismului laic în general, misionarismul laic antisectar își definește natura și făgașul la lumina acestuia. Obiecțiunea că sfera misionarismului laic în general e prea largă pentru misionarismul laic antisectar și cădeci nu trebuie atras în discuție — în ceea ce ne preocupă pe noi — întreg cadrul lui, nu-i justă, pentru că prin însăși natura sa misionarismul laic antisectar angajează — în fond — la luptă întreaga colaborare a laicilor la apostolatul ierarhic, adică întreg misionarismul laic în general. Așa încât, natura și cadrul dogmatic-canonic al misionarismului laic în general poate servi foarte bine ca normă pentru misionarismul laic antisectar. Întreagă colaborarea laicilor la apostolatul ierarhic, se definește în strictă conformitate cu poziția firească a elementului laic în sânul Bisericii și cu îndreptățile și obligațiile sale reale în sfera exercitării puterii bisericești.

Puterea deținută și exercitată de ierarhia bisericească are trei ramuri; putere sacramentală, învățătoarească și

jurisdicțională sau — după unii — numai două: putere sacramentală și jurisdicțională.¹ Dreptul propriu-zis de colaborare al mirenilor nu se poate raporta la exercitarea puterii sacramentale², pentru că le lipsește capacitatea harică și îndreptățirea juridică a preoției speciale, necesare pentru aceasta. În consecință, dreptul lor de colaborare se poate raporta în sens strict numai la puterea învățătoarească și jurisdicțională, a căror exercitare are un caracter deosebit și nu-i strict legată de preoție. „Caracterul puterii sacramentale este mistic și invariabil și se primește prin actul hirotoniei, pe când puterea jurisdicțională și învățătoarească nu au acest caracter ci unul extern variabil, ce se dă prin misio canonică în baza celei dintâi”.³

Totuși în baza faptului că nu-s cu desăvârșire lipsiți de darul preoției, „ci se bucură de darul preoției generale în calitate de mădulare al trupului mistic al lui Hristos, mireni nu sunt pasivi nici în raport cu puterea sacramentală. Dimpotrivă, ei iau parte activă și la această ramură a puterii bisericești. Această participare activă a mirenilor se prezintă sub un aspect interior și anume: a. Ca pregătire a condițiilor necesare exercitării valide și eficiente a puterii sacramentale; b. colaborare prin jertfă și rugăciune la săvârșirea sf. Taine și a ceremoniilor cultice; c. ca participare reală la exercitarea puterii ministerului, pe oare exercită real în săvârșirea botezului din necesitate.⁴ Din aceste precizări, rezultă că laicii au un rol important în acțiunea liturgico-cultică de împropriere a mântuirii obiective și de dinamizare și de înzdrăvire a trupului mistic al Domnului, Biserica. Organismul bisericesc se men-

ține și se întărește prin sf. Duh, dar numai în măsura colaborării armonice a tuturor elementelor lui constitutive. La lumina acestor sublinieri, se observă limpede cât de organic se încadrează aici mistuna apostolatului laic în sens larg: promovarea — prin viață curată și prin exemplul bun — și intensificarea vieții religio-morale a organismului bisericesc și fortificarea lui, ca să poată răzbate peste toate generațiile și să deschidă omenirii, în căutare de alte cordoane ale existenței și fericirii, vremuri de înnoire în duh.

Pentru a lămuri și defini sfera îndreptățirilor mirenilor de a colabora la exercitarea puterii învățătoarești, facem următoarea distincție: Exercițarea acestei puteri prezintă un aspect triplu: a. Păstrarea, precizarea și dogmatizarea învățăturii creștine; b. difuzarea acestei învățăturii și c. apărarea ei. Cea dintâiu o exercită exclusiv ierarhia cu concesiia excepțională de admitere a contribuției laicilor chiar și la opera de precizare și definire a adevărului dogmatic, iar pe celelalte două le exercită conducerea bisericească în așa fel, încât colaborarea laicilor nu-i numai admisă sau cerută ci chiar obligatorie.⁵ Drept aceea, Biserica veche a angajat continuu pe laici în exercitarea obligației de a difuza și apăra învățătura creștină. Pentru ilustrarea contribuției lor în difuzarea învățăturii Domnului în lume, e deajuns să induc m mărturia lui Origen: „Creștinii oferiau tot ceea ce puteau, pentru a lăși credința peste întreg pământul. De aceea unii își fac formal ca datorie a vieții lor, să meargă nu numai din oraș în oraș, ci chiar din țarg în țarg și din sat în sat, pentru a câștiga Domnului noi credincioși” (C. Cels. III, 9).⁶ Iar cât privește contribuția lor la apărarea învățăturii creștine, e deajuns să ne gândim la activitatea apologetilor laici din veacul al II-lea și al III-lea. [va urma]

¹ G. Șesan V.: O. c. p. 81 sq.

² Neadevrată și riscantă e expresia „coadministrare”, pe care o folosește teologul rus Sergiu Bulgakov, când vrea să definească colaborarea laicilor în sfera puterii sacramentale (Ortodoxia în rom. de N. Grosu. Sibiu 1933. p. 60).

³ Stan: o. c. p. 45.

⁴ Vezi mai pe larg la Stan: O. c. p. 46—63.

⁵ Stan: O. c. p. 45.

⁶ Cit. la: Harnack Adolf, Die Mission und Ausbreitung des Christentums in den ersten drei Jahrhunderten. 4. Aufl. Leipzig (J. C. Hinrichs'sche Buchhandlung) 1924, I. B. p. 358.

„Biserica a fost dela început democratică“

P. C. Păr. Const. Burducea, primul preot ministru al Cultelor, este un luptător pentru învierea sentimentului democratic în rândurile clerului.

Dar spre deosebire de alte voci, pe cari le-am auzit, acuzând Biserica de fel și fel de lucruri, P. C. Sa este un slujitor devotat și iubitor al ei și P. C. Sa susține curajos interesele ei și bunul ei nume.

Caracteristică pentru această nobilă ființă este răspunsul pe care l-a dat unii preot, care spunea că democratizarea Bisericii va fi grea. P. C. Păr. Const. Burducea a declarat vizându-i: „Nu i grea deloc democratiza Biserica a fost dela început democratică și trebuie să rămână astfel. Ceiace vom face, este o întoarcere pe linia tradițională.“

Răul a fost că noi am trecut prin baia aristocrației, de care ne-am îmbolnăvit. Acum trebuie să căutăm leacurile. Sunt sigur că numai noi preoții de vom porni la luptă democratizăm întregul popor.“

VITRINA CĂRȚII

Revista Teologică. Organ pentru știința și viața bisericească, întemeiat în 1907, apare lunar, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE al Ardealului. Abonamentul pe un an: 2500 Lei. Redacția și administrația: Academia teologică, Sibiu, strada Mitropoliei 24—28. Director: profesor Dr. Grigorie T. Marcu. — Numărul 1—2 cuprinde: „Mănuște Doamne poporul Tău“. Diacon Dr. Grigorie T. Marcu: „Mănuște Doamne poporul Tău“. Cartea celor șapte ani de sbucium românesc [1938—1944]. Prot. Stavr. Dr. D. Stăniloae: Căință și iaviere sufletească. Preot Dr. Corneliu Sârbu: Erezie și sectă. Prof. Mariana Em. Vasilescu: Dumnezeu și omul în teologia lui Nicolae Berdiaeff. Prof. univ. Șt. Bezdechi: Sfântul Ioan Gură de Aur și Platon. Atitudinile: Dr. Grigorie T. Marcu: O prezidare în legătură cu botezul evreilor. Mișcarea Literară: Diacon Nicolae Mladin, Preot Ioan Bunea, Preot Dr. Corneliu Sârbu, Preot Nicodim Belea, Ieromonah Srafiim Popescu și Dr. Grigorie T. Marcu: Probleme de filosofie și literatură patristică, de Preot Ioan Coman. Războiul nevăzut al lui Paisie cel Mare, de Paul Sterian. Iubire și instinct, de Dr. Pietro Babina. Teologie și Istorie, de Ioan Gh. Savin. Împărțirea administrativă a imperiului bizantin în timpul Convențiilor și Angeliilor, de Dr. Milan P. Șesan. Tălmăcirii la Evangheliile Duminecilor de peste an, de Preot Teodor Ciceiu. Das Lied im Weltplan, de Dr. Jos. A. Berrenberg. Virtuți străbune, de Prot. Aurel Nanu, Visuri și realități, de Nicolae Gorun. Cronica: Dr. Grigorie T. Marcu, Dr. Nicolae Neaga și Em. V.: Alegerea noului Patriarh al Rusiei + Vasile Tarnavski. + Maria Ștefănescu. Note și informații: Gr. T. M.: Ortodocșii din Ardealul de Nord sub zodia dictatului dela Viena. Delegația românească la Sinodul din Moscova. Restabilirea vieții bisericești dincolo de Feleac. Vicariatul de Alba-Iulia și a încheiat misiunea. „Unirea“ blăjană în ofensivă. Revista „Altarul Bănatului“. + Prof. N. Popescu-Prahova.

Biblioteca Universității Clujene în anii 1910—1940 de Ioan Mușlea, (Extras din „Transilvania“ Nr. 1—2 din 1945). Sibiu, Tlp. „Astra Culturală“, 1948 Pg. 20 Prețul?

Darea de seamă a dlui Ion Mușlea, cu interesante amănunte din viața mai nouă a instituției clujene, învederează faptul, că această bibliotecă universitară s'a îmbogățit sub regimul românesc într-o proporție rar atinsă în istoria bibliotecilor europene. Biblioteca clujană de astăzi a ajuns astfel la o înaltă strălucire prin organizarea ce și-a dat-o.

Conducerea românească a bibliotecii

s'a dovedit, cum rezultă din constatările dlui Mușlea, mult superioară celei de pe vremea ungarilor, cari n'au dat bibliotecii sprijin material în măsură dată de stăpânirile românești dintre anii 1920—1940.

Prof. Dr. Romul Boilă: La aniversarea de 50 de ani dela procesul Memorandului, Sibiu, 1945, Institut. „Dacia Traiană“, Pg. 18. Prețul?

Di prof. universitar Dr. R. Boilă, a scos broșura aceasta arătând pe scurt cuprinsul Memorandului dela 1892 și marele proces dela Curtea cu jurați din Cluj în 1894.

Ceice, după 50 de ani, vor să-și reamintească fazele prin care a trecut acest proces, precum și petițiile mai vechi și numeroase ale românilor asupra înalinate Curții vieneze, vor găsi, în expunerile dlui prof. R. Boilă, lămuriri luminoase cu privire la ceea ce a fost Memorandul românilor ardeleni și procesul lui, despre care a scris, la timpul său, chiar și un ziar ungar, *Hazánk*, că prin procesul și sentința Memorandului justiția maghiară a suferit un dezastu.

A murit Lloyd George. Prin moartea lui David Lloyd George, Marea Britanie pierde un mare bărbat de stat și adversar înverșunat al militarismului german. Venerabilul Lloyd George, mort în vârstă de 82 de ani a fost unul dintre organizatorii conducerii războiului englez în primul război mondial. În 1919, la conferința de pace, a cerut ca toate cheltuielile din război, perit de nemși, să fie suportate de Germania, ca singura vinovată de catastrofa de atunci; — cererea lui Lloyd George n'a fost ascultată, iar Germania s'a putut pregăti pentru al doilea mare război.

Teatrul românesc dela Sibiu. Teatrul național din Iași, azi prubeag la Sibiu, joacă în câte patru zile pe săptămână, în fața unei săli totdeauna arhipline. Publicul sibian, sportit cu un respectabil număr de refugiați din toate colțurile țării, continuă să întâmpine, pe iubiiții noștri actori moldoveni, cu multă căldură sufletească, sublinind cu aplauze vii râvna și duhul lor artistic. Piese reprezentate din repertoriul lui Alecsandri s'au bucurat, pe scena teatrului din Sibiu, de o tălmăcire cum numai Teatrul dela Iași o poate înfăptui, acționând în mod firesc la iveală notele originale ale persoanelor moldovene. Din autori străini, s'a jucat mai nou drama în 5 acte a scriitorului rus Arhangel Gelozi. Cu talent reprezentată, în câteva seri de-a rândul, a produs prin jocul îngrijit al artiștilor, un deosebit efect în sala ocupată până la ultimul loc. Felicităm și de astădată, pe dl Boțoiu, directorul Teatrului și valoroasa trupă ce conduce.

[11] 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II *Bobohalma* din Prot. Târnavă-Târnaveni, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Teleg. Român.

Venitele împreună cu acest post:

1. Salariul dela Stat conform calificăției;
2. Casă parohială cu dependințe și grădina de 1800 st. p.
3. Sesiune parohială 32 jugăre din care 26 jug. veche.
4. Stola uzitată în parohie.

Concurenții își vor trimite cererile împreună cu actele prevăzute în regulamentul parohial și încuviințarea de candidatură dela I. P. Sf. Mitropolit, Oficiului protopopesc ortodox român în Târnaveni și, cu încuviințarea subsemnatului, se vor prezenta în parohie.

Târnaveni, la 12 Februarie 1945. Oficiul protopopesc ort. rom. Târnaveni în înțelegere cu Consiliul parohial

Gheorghe Oprean
protopop

Programul

serviciilor religioase la Sfânta biserică Catedrală din Sibiu pe luna Aprilie 1945

1. În fiecare zi dimineața la ora 6 $\frac{1}{2}$, Ujrenie și în continuare Sfânta Liturghie. În fiecare seară la ora 5 Vecernie, Vineri seara după Vecernie „Acatistul Maicii Domnului“.

2. În Dumineci și Sărbători dimineața la ora 8 $\frac{1}{2}$ Utrenia, în continuare la ora 9 $\frac{1}{2}$ Sfânta Liturghie. La liturghie cântă „Corul catedralei“, sub conducerea profesorului Gheorghe Șoima.

În tot sfântul post al Paștilor, *Mercuri și Vineri dimineața la ora 9 se săvârșește Sfânta Liturghie înainte sfințită.*

În săptămâna a cincea din sfântul post, *Mercuri în 18 Aprilie și Vineri în 20 Aprilie 1945, seara la ora 6 $\frac{1}{2}$ sunt Denii.*

3. — *Duminecă, la 1 Aprilie 1945, servesc Prot. Mihail Neagu, cons. Gheorghe Secaș și prof. Gheorghe Șoima; diaconii: Ioan Circov și Simion Macarie. Predică Cons. Gheorghe Secaș. La Oastea Domnului predică, după masă la ora 4 prot Mihail Neagu.*

4. *Duminecă, în 8 Aprilie 1945, servesc: Prot. Mih. Neagu, duhovnicul Nicodim Belea și prof. Dumitru Călugăr; diaconii: Anatolie Scurtu și Nicolae Mladin. Predică: duhovnicul Nicodim Belea. La Oastea Domnului predică, după masă la ora 4 Pr. Dr. Ioan Chioariu, dela parohia Sibiu-Inferior.*

5. — *Duminecă, în 15 Aprilie 1945, servesc: Cons. Emilian Cioran, Aurel Nanu și prot Mih. Neagu; diaconii cons. Alexandru Popa și Simion Macarie. Predică cons. Aurel Nanu. — La Oastea Domnului predică, după masă la ora 4 pr. Ioan Albu, dela parohia Sibiu-Iosefin.*

6. — *Duminecă, în 22 Aprilie 1945, servesc: Prot Mihail Neagu; prof. Dr. Nicolae Terchiță și Dr. Nicolae Neaga diaconi Anatolie Scurtu și Nicolae Mladin. — Predică: Prof. Nicolae Mladin. La Oastea Domnului predică, după masă la ora 4 pr. Nicolae Constantin, dela parohia Sibiu-Lazaret.*

7. *Luni, în 23 Aprilie 1945, la Sf. Gheorghe servesc: Prot. Mihail Neagu, protos. Varahil Jitaru și pr. Vladimir Turușancu; diaconul: Anatolie Scurtu și Simion Macarie. — Predică: prot. Mihail Neagu.*

8. — *Dumineca Floriilor, la 29 Aprilie 1945, servesc: I. P. C. Arhimandrit T. Scorobș, cons. stavr. Dr. Andrei Gălea, Emilian Cioran, cons. Aurel Nanu, și prot Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu și Dr. Grigorie T. Marcu. — Predică: Prof. Dr. Grigorie T. Marcu. La Oastea Domnului predică, după masă la ora 4 preotul Dr. Corneliu Sârbu, dela parohia Sibiu-Treistejari.*

Incepând cu Dumineca Floriilor, în toată Săptămâna Patimilor la ora 6 $\frac{1}{2}$ se ține Denia.

Înainte de masă la ora 8 Liturghia înainte sfințită.

Celor ce doresc să se mărturisească și să se cuminece, le stau la dispoziție, preoți, în tot decursul postului.

Nr. 2068/1945 Școl.

Concurs

Pentru întregirea posturilor bugetare vacante, de administrator agricol șef și administrator agricol dela Școala normală de băieți „A. Șaguna“ din Sibiu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela data apariției în „Telegraful Român“.

Salariul împreună cu postul de administrator agricol șef este de 26,994 Lei lunar, pe lângă locuință, luminat, încălzit și masă. Iar salariul administratorului agricol este de 24,237 Lei, pe lângă aceleași beneficii.

Dela solicitanți se cere să fie de confesiune ortodoxă, de naționalitate română și absolvenți de o școală de agricultură.

Cererile, însoțite de actele prevăzute pentru numiri, se vor prezenta în termenul legal Consiliului Arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu.

Sibiu, 10 Martie 1945.

Consiliul Arhiepiscopesc

INFORMAȚIUNI

Prin legea reformei agrare, dela 22 Martie 1945, s'a înfăptuit un act istoric, dela a cărui aplicare se așteaptă cele mai bune rezultate pentru țara și poporul nostru. Pentru a obține astfel de rezultate, guvernul va trebui să vie neapărat în sprijinul plugărilor, punându-i la îndemână mașinile agricole, îndrumând producția agricolă și sporindu-o în toate ramurile vieții economice. La rândul lor, plugarii vor îndeplini și mai degrabă, cu râvnă și pricepere, munca chibzuită luată asupra lor pe temelul legii agrare.

Din Oradea, „Legea Românească“. din Martie a. c., anunță dela Beluș că P. S. Sa Episcopul Nicolae Popoviciu a plecat în 15 Februarie a. c. la Oradea, unde și-a stabilit reședința.

Dela Prefectura județului Sibiu. În baza ordinului Ministerului Afacerilor Interne, cetățenii români originari din vechiul Regat, pentru a-și aduce în țară membrii familiilor lor, rămași după 23 August 1944, în Basarabia și Bucovina de Nord, trebuie să se adreseze individual Comisiei române pentru aplicarea Armistițiului, cu cererile de repatriere, pentru membrii familiilor lor, urmând ca această Comisiune să facă intervenția necesară pe lângă Comisiunea aliată de control.

Conferința publică se va ține dela Duminecă în 1 April 1945, ora 11.30, în sala mare a prefecturii județului Sibiu. La această conferință, organizată de Societatea ortodoxă națională a femeilor române. secția Sibiu, va vorbi dl prof. universitar Eugeniu Speranția despre: Avântul spre transcendență.

Act de mulțămire. Oficial din Budila, prot. Brașov, aduce călduroase mulțămiri bunilor credincioși cari au donat obolul lor, în anul 1944, pentru edificarea bisericii din Budila: Preot Vasile Coman, Brașov și Ioan Clinciu, Satulung, câte 20,000 Lei; Dumitru Marcu, Budila, Ioan St. Cranga, Budila și Ioan D. Olteanu, câte 10,000 Lei; Ioan I. Mușat, București 6840 lei; Colonel Cogălniceanu, Târgoviște, Gheorghe Pătrășel, Băcel, câte 5000 lei; Timariu Gheorghe, Budila 4000 lei; Elena Carpen, Satulung, Ana Micu, Satulung și Gh. Bodeanu, Budila, câte 3000 lei; Dum. Coconeș, Cărpiniș, Mel. și Mircea Călbunar, I. V. Mușat, Budila, S. Nedelea, Budila, Moise Prejmerean, jun. Budila, Ana Gh. Mustățea, Budila, câte 2000 lei; Nicodim Popica, Pucăreni, Manole Muntean, Târlungeni, Nicolae I. Galtoma, Budila, câte 1000 lei; Ioan Mușat, București, o cădeluță în valoare de 9000 lei. În total suma de 128,940 lei. — Pr. Jordan Curcubăta.

Dela cercul Teritorial Sibiu. Operațiunile de recrutare ale clasei 1947 se amână pentru data de 15 Mai 1945. Cei interesați vor lua cunoștință de amânarea acestor operațiuni.

JUDECĂTORIA DE PACE MIXTĂ SIBIU S. C. F.

No. Pres. VII. G. 1 c/1945 c. f.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință celor interesați că în urma aprobării D-lui Prim-Președinte al Curții de Apel Sibiu-Cluj dată cu adresă Nr. 246/1945 Pres. la Judecătoria de pace mixtă Sibiu secția c. f. în ziua de 5 Februarie 1945 a început colecționarea arhivei vechi pe anii 1873—1912.

Cei cari doresc ca din dosarele ajunse sub colecționare să li se elibereze acte sau să le fie păstrate mai departe, să înainteze judecătorului de carte funciară dela suszisa judecătorie cerere motivată în acest sens, în termen de una lună de la însușirea publicațiunii în acest organ de publicitate, având recurs în termen de 8 zile împotriva respingerii cererii sale.

Sibiu la 3 Februarie 1945. Judecător: ss Dr. Sălăgeanu, Cond. de c. f. ss. Dr. G. Jurca. p. conformitate, ss. V. Atanasiu.

Nr. 2595/1945.

Cucernicii Preoți vor lua măsuri în consecință.

Consiliul Arhiepiscopesc